

Plan ve Bütçe Komisyonu Sunuş Konuşması

SERMAYE PİYASASI KURULU

22 Kasım 2012
Vedat AKGİRAY

Plan ve Bütçe Komisyonu Sunuş Konuşması

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonu'nun Değerli Üyeleri,

Sözlerime başlamadan önce şahsım ve kurumum adına sizleri saygı ile selamlıyorum.

Bilindiği gibi, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Türkiye'de ilk bağımsız üst kurul olarak 1982 yılında faaliyete geçmiştir. Bugüne kadar yapılan düzenlemeler ve çalışmalar sonucunda ülkemizde sermaye piyasalarının belli bir düzen içinde canlılık kazanarak bugünkü seviyesine ulaşması mümkün olabilmektedir.

Kurul'un bu çalışmaları neticesinde, ülkemizin kuruluşundan bu yana mevcut olan klasik ve kısıtlı yatırım alternatiflerine ek olarak, pay, tahvil ve finansman bonusu gibi borçlanma araçları, yatırım fonları, emeklilik fonları, varlığa dayalı veya varlık teminatlı menkul kıymetler, varant, kira sertifikası (sukuk), vadeli işlemler gibi birçok yatırım aracı sermaye piyasalarımızda işlem görmüştür. Bunun yanında uygulamaya geçmeye hazır olacak şekilde birçok yatırım aracının da hukuki altyapısı hazırlanmıştır.

Günümüzde Türkiye sermaye piyasaları büyük yol kat etmiş olmakla birlikte halen istediğimiz, arzu ettiğimiz büyüklüğe ulaşamamıştır. Bu amaçla, denetleme ve düzenleme fonksiyonunun yanında, Kurulumuzun bu kurucu ve yenilikçi yönünü gösteren; sermaye piyasalarında yeni araçların ve kurumların oluşturulması fonksiyonu, halen daha ön planda olmaya devam etmektedir.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Sermaye piyasaları, diğer finans sektörlerinden çok daha karmaşık olması yönü ile ayrılmaktadır. Sermaye piyasaları, şirketler ile yatırımcıları doğrudan buluşturduğundan ve sermaye piyasalarının merkezinde menkul kıymetler bulunduğundan, sermaye piyasalarında çok değişik fonksiyonlar yerine getiren, borsalardan, aracı kurumlara, yatırım fonlarından derecelendirme ve bağımsız denetim kuruluşlarına kadar birçok değişik oyuncu bulunmaktadır. Bu nedenle, Sermaye Piyasası Kurulu'nun gözetimi altında birbirinden farklı birçok kurum ve kuruluş bulunmaktadır. Bu çerçevede Sermaye Piyasası Kurulu sadece finansal aracılık sektörünü düzenlememektedir. SPK'nın düzenlediği temel alanlardan biri de halka açık anonim

ortaklıklardır. Şirketlerin menkul kıymet ihraç başvurularının incelenmesi, SPK'nın faaliyetleri arasında önemli bir yer tutmaktadır. Bunun yanı sıra halka açık şirketlerin kurumsal yönetim uygulamaları, kamuyu aydınlatma ve finansal tablo yayınlama gibi standartları SPK tarafından belirlenmekte ve halka açık veya menkul kıymetlerini halka arz etmiş şirketlerin bu yükümlülüklerini yerine getirip getirmedikleri de Kurulumuz tarafından izlenmektedir.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Sermaye Piyasası Kurulu olarak 2012 yılında sermaye piyasalarımızı geliştirmeye yönelik olarak yaptığımız çalışmalardan kısaca bahsetmek istiyorum;

Payları İMKB'de işlem gören ortaklıklar ile ilgili olarak; Kurulumuz tarafından 30 Aralık 2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren “Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ” ile “Uygula Uygulamıyorsan Açıkla” yaklaşımını esas alan ‘Kurumsal Yönetim İlkeleri’ yenilenmiş ve ilkelerin bir kısmı Kanunun kendisine verdiği yetkilere dayanarak İMKB şirketleri için uyulması zorunlu kurallara haline getirilmiştir. Bu düzenlemeler, sermaye piyasalarımızda en önemli unsur olan “yatırımcı güvenini” artırabilmek ve bu sayede gerek ülkemizdeki gerekse uluslararası yatırımcıların şirketlerimize daha fazla yatırım yapmalarını sağlayabilmek amacıyla yapılmıştır. Nitekim uluslararası kurumsal yatırımcılar tarafından da olumlu olarak değerlendirilen bu Tebliğ İstanbul’u bir finans merkezi yapma hedefi açısından da önemli bir adım olarak değerlendirilmelidir.

Şirketlerimizin sermaye piyasalarından daha fazla fon temin ederek gerek ulusal gerekse uluslararası rekabet güçlerini artırabilmelerini sağlayabilmek amacıyla sermaye piyasalarını tanıtıcı seminer ve programlara diğer ilgili kurumlarla birlikte imzalanan “**Halka Arz Seferberliği Protokolü**” çerçevesinde devam edilmiştir. Bu çalışmalar ile şirketlerimiz nezdinde sermaye piyasaları açısından farkındalık oluşturulmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmaların da sonucu olarak 2010, 2011 yılları ve Kasım 2012 tarihi itibarıyla halka açılan şirket sayısı ve gerçekleşen halka arz tutarlarında önemli ölçüde artış sağlanmıştır. Aşağıdaki tabloda son dört yıl itibarıyla halka açılan şirket sayıları ve halka arz tutarları verilmektedir.

Yıl	Halka Açılan Şirket Adedi	Halka Arz Tutarı (Milyon TL)
2009	1	10,2
2010	22	3.137
2011	27	1.323
Kasım 2012	25	4.997

Özellikle global bir ekonomik krizin etkilerinin hissedilmeye devam edildiği ve dünyada halka arzların çok olmadığı bir dönemde ülkemizde halka açılan şirket sayısının artması ve sizin de takip ettiğiniz üzere özelleştirme programındaki bir Bankamızın paylarının ikincil halka arzında 4,5 milyar TL'den fazla gelir elde edilmesi, ülkemize olan ilgiyi ve sermaye piyasalarımızın gelişme potansiyelini göstermektedir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletme (KOBİ)'lerin sermaye piyasalarından yararlanmalarını sağlamak ve ihraç edecekleri payların işlem görebileceği şeffaf ve düzenli bir ortam yaratmak amacıyla İMKB bünyesinde kurulan Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görecektir olan şirketler için düzenlemelerden kaynaklanan yükümlülüklerin azaltılması ve yapılan bilgilendirme çalışmaları sonucunda, 2011 yılında bu piyasada ilk KOBİ'nin payları işlem görmeye başlamıştır. Kasım 2012 itibariyle Gelişen İşletmeler Piyasasında işlem gören şirket sayısı 11'e yükselmiştir.

Öte yandan, bu dönemde **Borsada işlem görmeyen halka açık şirketlerin** paylarının İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem görmesine ilişkin düzenlemeler de Kurulumuzca yapılmıştır. Yapılan bu düzenleme ile çok ortaklı şirketlerde pay sahibi olan yatırımcılara paylarını İMKB'de satma imkanı sağlanmış, bu şirketlerin faaliyetlerini daha şeffaf bir şekilde yürütmeleri gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla İMKB bünyesinde oluşturulan platformda Kasım 2012 itibariyle 16 şirketin payları işlem görmektedir. Böylece ilk defa halka açılan 25 şirket ile birlikte 2012 yılında payları İMKB'de işlem görmeye başlayan şirket sayısı 41 olmuştur.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler

Son yıllarda sağlanan makro ekonomik istikrar ile beraber düşen faiz oranları, özel sektör borçlanma araçlarının ihracı önündeki önemli bir engeli de ortadan kaldırmıştır. **Özel sektör borçlanma araçlarının ihracını artırmaya** ve kolaylaştırmaya yönelik yapılan çalışmalar sonucunda ihraççıların tahvil ve diğer borçlanma araçları ile de piyasadaki fon temin edebilmesini

sağlayan yenilikler getirilmiştir. Bu çerçevede 2010 yılından itibaren söz konusu piyasa gelişmeye başlamış, 2010 yılı sonunda 2,8 milyar TL olan dolaşımdaki özel sektör borçlanma aracı tutarı, 2011 yılı sonu itibariyle 13,9 milyar TL'ye, 2012 yılı Ekim ayı itibariyle ise de 26,1 milyar TL'ye ulaşmıştır. Anılan piyasada Ekim ayı itibariyle ağırlıklı olarak bankalar olmak üzere 46 ihraççının menkul kıymetleri işlem görmekte olup, yatırımcı sayısı da 200.000'e yaklaşmıştır.

Diğer taraftan sermaye piyasamızda yeni araç niteliğindeki **kira sertifikalarına** ilişkin olarak, 2011 ve 2012 yıllarında, Kurulumuzca toplam 550 milyon ABD Doları tutarında kira sertifikası kayda alınmış olup, gerçekleşen ilk işlemde vade, ülkemizdeki borçlanma araçlarının ortalamasının çok üzerinde, 5 yıl olarak gerçekleşmiştir. Bu, oluşmakta olan bir piyasa için çok olumlu bir gelişmedir. Hazineimizin bu yıl içerisinde yapmış olduğu döviz ve Türk Lirası kira sertifikası ihraçlarının da oluşturacağı benchmark ile önümüzdeki dönemde kira sertifikaları piyasasında önemli gelişmelerin olmasını ve böylece firmalarımızın alternatif fon kaynaklarına ulaşabilmesini beklemekteyiz. Yine 2011-2012 yıllarında, yaklaşık 475 milyon ABD Doları tutarında **varlığa dayalı menkul kıymet** Kurulumuzca kayda alınmıştır. Son olarak, borçlanma araçları arasında güvenceli yapısıyla öne çıkan **varlık teminatl menkul** kıymetlerde de, son iki yılda yaklaşık 850 milyon ABD Doları tutarında menkul kıymet kayda alınmış olup, bu üç borçlanma aracı ile toplamda yaklaşık 1,9 milyar ABD doları olmak üzere, hem faizsiz finansman hem de menkul kıymetleştirme yolu ile finansman alternatifleri sermaye piyasamıza kazandırılmıştır.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Kurulumuzca 2012 yılında Kurumsal Yatırımcı sektörünün geliştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Ülkemiz sermaye piyasalarının büyümesini destekleyecek en önemli unsurlardan birisi kuşkusuz kurumsal yatırımcılar olacaktır. Faiz oranlarının da düşmesiyle birlikte ülkemizde **portföy yöneticiliğinin** gelişimi kaçınılmazdır. Nitekim İstanbul Finans Merkezi projesi kapsamında portföy yönetim şirketlerine getirilen vergisel avantajlar neticesinde yabancı kuruluşların İstanbul'u bir portföy yönetim merkezi olarak algılamaya başladıklarına ve ülkemizde kurulu bağımsız portföy yönetim şirketlerinin sayısının arttığına şahit oluyoruz. Ayrıca, bireysel emeklilik sistemine getirilen yeni düzenlemeler ve teşvikler

sonrasında emeklilik yatırım fonlarına olan ilginin artması, bu fonları yöneten portföy yönetim şirketleri açısından önemli bir fırsat olarak önümüzde durmaktadır.

Ülkemizde **yatırım fonlarının** büyümesini sağlayacak en önemli etkenlerden birisi bu sektörde rekabetin artmasını sağlayacak düzenlemelerdir. 2012 yılında bir yandan yatırım fonlarının yatırım imkanlarını artıracak ve maliyetlerini azaltacak düzenlemeler yapılırken diğer yandan yatırım fonlarına olan güveni artıracak tedbirlerin uygulanmasına devam edilmiştir. Geçtiğimiz dönemde yatırım fonlarının yönetim ücretlerine getirdiğimiz sınırlamanın yatırımcı lehine olacak şekilde bu fonlarının getirilerini artırdığını ve yatırım fonlarına olan negatif bakış açısını değiştirdiğini memnuniyetle görüyoruz. Ayrıca, hisse senedi yoğun fonların tanımı yapılmak suretiyle, bu fonların vergilendirme esaslarının hisse kazançlarının vergilendirilmesine paralel belirlenebilmesi imkânı sağlanmıştır. Yatırım fonu sektöründe rekabetin artması konusunda diğer bir çalışmamız da, yatırım fonlarının alım satımının sağlanacağı elektronik platformun geliştirilmesine imkân verecek düzenlemedir. İMKB ve Takasbank ile birlikte yürüttüğümüz teknik çalışmalarda sona yaklaşılmış olup, pay piyasası gibi işleyecek fon alım satım platformunun açılmasıyla birlikte, yatırımcılar iyi performans gösteren fonları çok daha kolay ve hızlı bir şekilde alıp satabilecekleri alternatif bir dağıtım kanalına sahip olacaklardır.

2012 yılı içerisinde kurumsal yatırımcılar alanında yaşanan en önemli gelişmelerden birisi de **girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına** olan ilgideki artıştır. Bu yıl içinde getirilen vergi teşviklerinin de yardımıyla yılın ikinci yarısında yeni girişim sermayesi yatırım ortaklığı kuruluşu başvuruları önemli miktarda artmış ve Türkiye’de girişim sermayesi yatırımı yapmak üzere yurtdışında kurulma planı yapan bazı fonlar ülkemize çekilmiştir. Bu kuruluşlar, özellikle gelişme potansiyeli olan küçük ve orta ölçekli işletmelere yaptıkları yatırımlar ile önemli bir finansman alternatifi sunmaktadırlar. Sermaye Piyasası Kanunu taslağının yasalaşmasıyla birlikte girişim sermayesi yatırım fonlarına yönelik yapacağımız düzenlemeler ile de bu alandaki büyüme desteklenecektir.

Sayın Başkan, Komisyonun Değerli Üyeleri,

Borsalar ile ilgili olarak 17.11.2012 tarih ve 28470 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Vadeli İşlemler Yönetmeliği ile tek hisse senedine dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin İMKB’de işlem görmesine yönelik hukuki altyapı

tamamlanmıştır. Çok yakında bu piyasanın faaliyete başlaması ile birlikte, hem sermaye piyasalarımızın önemli bir ürün eksikliği giderilmiş olacak, hem de yatırımcılarımızın risklerini yönetmeye yönelik önemli bir mekanizma hizmete girmiş olacaktır.

Kamuoyunda "**foreks**" olarak bilinen, döviz, mala ve kıymetli madenlere dayalı olarak gerçekleştirilen kaldıraçlı alım satım işlemlerinin, 31.08.2011 tarihinden itibaren Sermaye Piyasası Kurulu'nun görev ve yetki alanına giren bir sermaye piyasası faaliyeti olarak düzenlenmesi ve bu düzenlemeyi takiben, söz konusu faaliyeti göstermek isteyen kurumlarda bilgi işlem altyapısına yönelik asgari gerekliliklere ilişkin düzenlemelerimizden sonra 2012 yılında Kasım ayı itibarıyla 26 aracı kurumun bilgi sistemleri incelenmiştir. Mevcut durumda 18 aracı kurum, bu alanda yetki alarak faaliyetlerini Kurulumuzun gözetimi altında sürdürmektedir.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Sermaye piyasalarımızın en önemli aktörlerinden birisi de yatırımcılarımızdır. Tüm dünyada olduğu gibi sermaye piyasalarının sağlıklı bir şekilde gelişmesi, ancak bilinçli yatırımcılar ile mümkündür. Bu nedenle **yatırımcılara yönelik eğitim ve tanıtım çalışmalarına** 2012 yılında da devam edilmiştir.

Bu doğrultuda, 5 Mart 2012 tarihinde Borsalarımız ve sermaye piyasamızın ilgili diğer aktörleri ile **Yatırımcı Eğitim Seferberliği İşbirliği Protokolü** imzalanmış olup, sermaye piyasalarına yönelik farkındalık yaratmak ve finansal okuryazarlığın artırılması amacıyla farklı birçok proje, sermaye piyasası kurumları ile işbirliği içinde yürütülmektedir. Bu çalışmalarda, kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması ile birlikte, farklılaştırılmış içerik ve mecraları kullanarak, yatırımcılar (mevcut, kayıp, potansiyel), öğrenciler (ilk/ortaöğretim, üniversite), öğretmenler (ilk/ortaöğretim, üniversite), meslek grupları (ev hanımları, hukukçular), odalar, dernekler, vakıflar, medya, sektör çalışanları, yurtdışındaki Türkler, yabancı yatırımcılar ve benzeri hedef kitlelere ulaşmak, ülkemizde tasarruf ve yatırım kültürünün gelişmesini sağlamak ve İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi olmasına katkıda bulunmak amaçlanmaktadır.

Yatırımcıları bilinçlendirmek ve yabancı yatırımcıları sermaye piyasalarına kazandırmak amacıyla 2011 yılında hayata geçirilen www.yatirimyapiyorum.gov.tr adlı web projesine "Bilgi

Yarışması” ve “Sanal Portföy Yarışması” gibi yenilikçi uygulamalar eklenerek interaktif öğrenme ve yatırımcıyı bilgilendirme görevini daha etkin şekilde yerine getirmesi sağlanmıştır.

Finansal İstikrar Komitesi (FİK) üyesi kurumlar (Hazine, Merkez Bankası, BDDK, TMSF) ve Kalkınma Bakanlığı ile işbirliği içerisinde, **Finansal Eğitim Ulusal Stratejisi ve Eylem Planı taslağı** hazırlanmıştır. OECD ilkeleri ve uluslararası en iyi uygulamalar esas alınarak hazırlanan strateji taslağı farklı hedef gruplarına göre tasarlanmış eylemlerden oluşan 5 yıllık bir eylem planı içermektedir. Söz konusu stratejinin kabul edilmesi ile birlikte her türlü finansal eğitim faaliyeti strateji yürütme kurulunun koordinasyonunda ve stratejide yer alan ilkeler çerçevesinde yürütülecektir.

Dünya Bankası ile Kurulumuz işbirliği ile hazırlanan “**Türkiye Finansal Yeterlilik Araştırması**” tamamlanmış ve ön sonuç raporu hazırlanmıştır. Araştırma, Dünya Bankası tarafından 12 ülkede uygulanan “Finansal Yeterlilik Araştırması”nın Türkiye ayağı olup, SPK tarafından desteklenmiştir. Araştırma ön sonuçları, SPK koordinasyonunda yürütülen Finansal Eğitim Ulusal Stratejisi ve Eylem Planı çalışmaları kapsamında ülkemizin mevcut finansal okuryazarlık seviyesinin belirlenmesinde ölçüt olarak alınacaktır.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Piyasanın Gözetimi ve Denetimi konusunda etkinliği artırmaya yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. Yapılan çalışmalar ile piyasayı bozucu işlemler engellenmeye çalışılmakta, piyasa suçlarının daha kısa sürede adli makamlara iletilmesi amaçlanmaktadır. Bu konuda çeşitli tedbirler alınmış ve önemli bir ölçüde başarı sağlanmıştır. Diğer taraftan sayısı ve çeşitliliği artan sermaye piyasa araçları, teknik imkânları kullanmamızı ve geliştirmemizi zorunlu kıldığı için, bu anlamda gerek bilgi işleme dayalı gözetim sistemlerine yatırım yapmaya gerekse de bu alanda nitelikli personel yetiştirmeye önem verilmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi konusunda yürüttüğümüz bir başka faaliyet ise **Gözetim Sistemi Projesidir**. Bu proje ile İMKB Hisse Senedi Piyasası, VOB Vadeli İşlemler Piyasası, MKK Merkezi Kayıt Kuruluşu ve TAKASBANK Takas ve Saklama Bankasında gerçekleşen işlemlerin gerçek zamanlı olarak elektronik ortamda takip edilerek normal dışı hareketlerin tespit

edilmesi ve incelemelerin yapılabilmesi içerde geliştirdiğimiz yazılım projesi ile mümkün olmuştur.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Kurulumuzun **Uluslararası İlişkiler** alanındaki faaliyetleri yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu çerçevede, Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü'nün (**IOSCO**) bünyesinde 2 yıldır yürütmekte olduğumuz ve 2014 yılına kadar sürdürülecek Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi (EMC) başkanlığı kapsamında Finansal İstikrar Kurulu (FSB) toplantılarına ve IFRS Vakfı (IFRS Foundation)'nın denetim ve gözetiminden sorumlu üst merci olan Gözetim Komitesi (Monitoring Board)'ne katılım sağlanılmaktadır. Ayrıca IOSCO Yönetim Kurulu Başkan yardımcılığı görevini yürütmekte, bu görevle ilgili olarak IOSCO'yu IIRC'de (International Integrated Reporting Council) temsil etmekteyiz. Diğer taraftan, Kurulumuz, dünyada çoğunluğu G-20 ülkesi olmak üzere 44 ülkenin üye olduğu Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (IFIAR) bünyesindeki çalışmalara da, üye olduğu 2009 yılından beri aktif olarak katılmaktadır.

IOSCO bünyesinde son dönemde özellikle gölge bankacılık, menkul kıymetleştirme, tezgah üstü türev araçlar ve gösterge faiz oranlarına ilişkin çalışmalar yürütülmüştür. Bunlara ek olarak özellikle EMC bünyesinde KOBİ'lerin sermaye piyasaları yoluyla finansmanı, İslami Mali Hizmetler Kurulu (IFSB) ile ortaklaşa yürütülen İslami Finansmana yönelik çalışma ve Dünya Bankası ile ortaklaşa yürütülen yatırım fonlarına ilişkin çalışmalar bulunmaktadır.

Diğer taraftan, IOSCO üyelerinin ve özellikle gelişmekte olan piyasalara sahip ülkelerin önemli ölçüde faydalanma imkânının olması beklenen IOSCO Vakfı (IOSCO Foundation) adı altında uygulamaya geçirilmesi planlanan girişimin 2013 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

2012 yılı içerisinde Avrupa Birliği'nin Sermaye Piyasası Otoritesi olan **ESMA** ile ilişkilerimiz artarak devam etmiştir. AB'nin izahname standartlarına Kurulumuz standartlarının eşitliği ile ilgili olarak ESMA ile çalışma başlatılmış olup, çalışma sonucunda şirketlerimizin yurt dışı halka arzlarının kolaylaşması mümkün hale gelecektir. Kurulumuz düzenlemelerinin uluslararası standartlara uyumunun gözetilmesi ile sermaye piyasamızın gelişmesini teminen bu tür çalışmaların önümüzdeki dönem başka alanlar içinde başlatılabileceği düşünülmektedir.

Diğer taraftan, AB fonlarından faydalanılarak sermaye piyasalarında AB müktesebatına uyum çalışmalarına projeler ve çalışma toplantıları ile destek sağlanmasına yönelik çalışmalarımız da sürdürülmektedir.

OECD'nin MENA ve Avrasya bölgelerine yönelik çalışmalarına Kurulumuz tarafından katkı sağlanmaya devam edilmektedir. Ayrıca 2012 yılında OECD ile birlikte “Kurumsal Yönetim Değer Artırma ve Ekonomik Büyüme” konusunda bir projeye başlanılmıştır. Bu projede Kurumsal Yönetim İlkeleri ile değer artırma, yenilikçilik ve ekonomik büyüme konuları arasındaki ilişki ele alınacak, şirketlerin sermaye piyasalarından daha fazla faydalanmasına yönelik alınabilecek önlemler belirlenecektir.

Sermaye piyasaları düzenleyici ve denetleyici kuruluşların arasında eşgüdümün artırılması, bölgesel ve küresel çapta işbirliği olanaklarının güçlendirilmesi amacıyla Kurulumuz liderliğinde 2011 yılında oluşturulan **İSEDAK Üye Ülkeler Sermaye Piyasaları Düzenleyici Kuruluşlar Forumu**'nun 2012 toplantısında, piyasaların gelişimi, İslami finans, kurumsal kapasitenin güçlendirilmesinde işbirliği ve finansal okuryazarlık konularında çalışma grupları kurulmuş, yönetim yapısı ve çalışma esasları netleştirilmiştir.

2012 yılında ayrıca ABD Sermaye Piyasası Otoritesi (SEC) ve OECD ile işbirliği yapılarak çeşitli uluslararası organizasyonlar yapılmıştır. Benzer çalışmalara 2013 yılında da devam edilecektir. Ayrıca, 2013 yılında İslami Kalkınma Bankası işbirliği ile Türkiye finansal piyasalarında faizsiz finansman araçlarına ilişkin altyapı ve farkındalığın geliştirilmesi amacıyla eğitim programı ve konferans düzenlenecektir.

Kurulumuzun faaliyet alanında **IMF, EBRD, Dünya Bankası, IFSB** gibi diğer uluslararası kuruluşlarla ortak proje gerçekleştirilmesi yönünde çalışmalar da ayrıca sürdürülmektedir.

Uluslararası alanda **ikili ilişkiler** de devam etmektedir. Bu çerçevede, Kurulumuzca, diğer ülkelerde yetkili muadil kuruluşlarla işbirliğine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda, 2012 yılında Tunus sermaye piyasası düzenleyici otoritesi ile bir mutabakat zaptı, Maldivler sermaye piyasalarını düzenleyici ve denetleyici otoritesi ile ise bir görev tanım belgesi imzalanmıştır. Mevcut durumda 31 ülkenin düzenleyici ve denetleyici kuruluşuyla ikili mutabakat zaptı imzalanmış olup ayrıca iki ülke ile düzenleyici diyalog belgesi imzalanmıştır. İkili ilişkiler kapsamında ayrıca, Kurulumuza ulaşan eğitim talepleri

çerçevesinde Kosova, Umman, Kırgızistan, Tanzanya, Moğolistan ve Cezayir'e Kurulumuzda çeşitli programlar düzenlenmiştir. Bu tür programların rutin bir şekilde sunulabilmesini sağlayacak bir resmi çerçeve üzerinde de çalışmalar sürdürülmektedir. İkili ilişkiler çerçevesinde ayrıca, Kırgız Cumhuriyeti Finansal Gözetim ve Muhasebe Kurumu'nun (Kırgız FSA) teknik ve idari kapasitesinin artırılması ve personel eğitimi konularında 2013 yılı başında Kurulumuz ve Kırgız FSA işbirliğinde bir proje başlatılması planlanmaktadır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri

Son 10 yılda ülkemizde oluşan istikrar ve güven ortamı sermaye piyasalarımızın gelişmesi açısından elverişli bir ortam sunmuştur. Bu durum, sermaye piyasalarımızın dünya ile rekabet edebilecek niteliğe kavuşması için hukuki altyapının değiştirilmesi ve geliştirilmesini zorunlu kılmıştır.

Bu çerçevede, gerek 1981 tarihli Sermaye Piyasası Kanunundaki 1992 ve 2000 yıllarında yapılan değişiklikler üzerinden oldukça uzun bir zaman geçmiş olması ve kapsamlı değişiklik ihtiyaçlarının baş göstermesi gerekse 2008 yılından bu yana yaşanmakta olan finansal krizin, bizim gibi ciddi gelişme potansiyeli bulunan ülkeler açısından sunduğu tarihi fırsatların kullanılabilmesi ve tamamen yeni hukuki ve teknik alt yapının kurulması amacıyla **Yeni Sermaye Piyasası Kanunu Taslağı** hazırlanmış ve Tasarı Ekim ayının sonunda Plan ve Bütçe Komisyonunun siz değerli üyeleri tarafından kabul edilerek TBMM Genel Kurulu'na sunulmuştur. **Bu Tasarının gerek Alt Komisyon'da gerekse bu Komisyon'da görüşmeleri sırasında çok kıymetli katkılarınız ve özverili çalışmanız nedeniyle Komisyonun Değerli Başkanı ve üyeleri olarak size olan minnettarlığımızı bu vesile ile bir kez daha dile getirmek isterim. Katkılarınız ile ilk halinden daha gelişmiş bir Sermaye Piyasası Kanunu Tasarısı ortaya çıkarılmıştır.**

Tasarıdan kısaca bahsetmek gerekirse, Tasarı genelinde muhafaza edilmek istenen iki ana husus bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, Tasarının, bir **çerçeve kanun** olarak kalması ve piyasalara gerekli olan esnekliğin sağlanmasını teminen ikincil düzenleme yapma yetkisinin düzenleyici otoriteye verilmesidir. İkincisi ise piyasa düzenleyici bir metin olarak piyasanın ihtiyaç ve gerçeklerini daimi surette göz önünde bulundurulması, diğer bir ifade ile **piyasa**

odaklı bir yaklaşımdır. Bu iki unsurun bileşimi ile uygun bir regülasyon içeriğine kavuşacağımızı düşünüyoruz.

Sermaye Piyasası Kanunu tasarısı ile getirilen yeniliklere ve yapılan değişiklikler konusunda biraz detaya girmek istersek:

Tasarının öncelikli hedeflerinden birisi **yatırımcıların korunmasıdır.** Bu çerçevede, Tasarıyla, yatırımcıların korunması konusunda mevcut Kanunda da yer alan hassasiyet geliştirilmiş; piyasanın işleyişi ve gereklilikleri ile yatırımcıların korunması arasındaki denge gözetilerek bazı yeni düzenlemelere yer verilmiştir.

Yine, Tasarı ile sermaye piyasalarının temel aktörlerinden olan **ihraççılar ile ihraç edilen araçlar hususunda köklü değişiklikler** gerçekleştirilmektedir. Sermaye piyasası alanında meydana gelen ciddi gelişmeler ile sermaye piyasası araçlarında yaşanan çeşitlilik tasarının yaklaşımına da yansımıştır.

Örneğin, sermaye piyasası araçlarının ihraç veya halka arzı için öngörülen Kurul kaydına alınma sistemi kaldırılmaktadır. Bunun yerine ise izahnamenin Kurulca onaylanması sistemine geçilmektedir.

Tüm bunlar yapılırken yatırımcı güveninin oluşturulması ile bilgidен doğan sorumlulukların belirlenmesi açısından dengeli bir yaklaşım benimsenmiştir.

Değerli Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Finansal raporlama ve bağımsız denetime ilişkin mevcut Kanun'daki hükümler, yeni mevzuat ve kurumlar ile uyum ve koordinasyon ön planda tutularak muhafaza edilmiş ve daha etkin ve öngörülebilir bir sistem oluşturulmuştur.

Tasarıda sermaye piyasası kurumları açısından da kurum bazlı düzenleme yerine **faaliyet bazlı düzenleme** esas alınmıştır. Bu yaklaşım, uluslararası düzenlemeler ile finansal kriz sonrasında dünya genelinde görülen düzenleme yaklaşımındaki yeni eğilimler ile paraleldir.

Dünya genelinde finansal kriz sonrasında benimsenen kriterler dikkate alınarak, birçok kurum Tasarı ile yasal altyapıya kavuşturulmuştur. Bu kapsamda, **merkezi takas kurumları** ile

merkezi karşı taraf hizmeti sunacak kuruluşların faaliyet esasları ve tabi olacakları kurallar düzenleme, gözetim ve denetim altına alınmıştır.

Tasarı ile ilk kez **borsaların** anonim şirket olarak kurulmalarına ilişkin yasal altyapı oluşturulmuştur. Bu düzenleme, ülkemiz borsalarının bu rekabet ortamında daha etkin şekilde çalışmalarına imkân sağlayacaktır.

Yine Tasarı ile **kurumsal yatırımcılar** sektörünün daha rekabetçi bir yapıya kavuşması ve ilişkili finansal kuruluşlardan bağımsız hareket etmesine yönelik düzenlemeler getirilmektedir. Yatırım ortaklıklarına ve yatırım fonlarına ilişkin olarak getirilen yeni yapı kurumsal yatırımcılar sektörüne yeni bir nitelik kazandıracaktır.

Tasarıda **piyasa denetimine** ilişkin olarak da kapsamlı düzenlemeler yapılmıştır. Tasarıyla, Sermaye Piyasası Kurulu'nun denetim faaliyetlerinin, özünde risk değerlendirmeleri kapsamında yürütülmesi hedeflenmiş ve denetimin kapsamı genişletilerek, Kurulun denetim yetkisini daha etkin olarak kullanması amaçlanmıştır.

Düzenlemelerin etkinliğinin, etkili ve caydırıcı yaptırım düzeninin sağlanması ile mümkün olabileceğinden hareketle, bu yöndeki eksikliklerin giderilmesi de Tasarıda özellikle gözetilmiş ve sermaye piyasası suçlarına ilişkin bölümde önemli bir reform yapılmıştır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, konuşmamın son bölümünde kurulumuzun gelir ve gider yapısı ile ilgili olarak kısaca bilgi vermek istiyorum.

Kurulumuzun 2012 yılı bütçe ödeneği 82 milyon 782 bin TL'dir. Ekim ayı sonu gerçekleştirmelerine göre yapılan yılsonu gerçekleşme tahminlerine göre ise gelirlerin 82 milyon 243 bin TL civarında gerçekleşmesi beklenmektedir. Yılsonu itibariyle kayda alma ücretlerinden elde edilecek gelirin 78 milyon 757 bin TL'ye, diğer gelirlerin ise 3 milyon 486 bin TL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir. Sermaye Piyasası Kurulu'nun 2013 yılı faaliyetleri için 2012 yılı ödeneğine göre yaklaşık % 15'lik bir artışla 95 milyon 510 bin TL ödenek teklifinde bulunulmuştur.

Sözlerime son verirken 2013 yılı bütçemizin ülkemiz için hayırlı olmasını temenni eder saygılarımı sunarım.